

Vzpon članov društva na 3797 metrov visoki Grossglockner

Foto: Zvonko Požgaj

Po "Normalni" in čez Studlgratt

V soboto, 12. julija 2003 smo se člani PD PT Ljubljana povzpeli na najvišji vrh sosednje Avstrije, 3797 m visoki Grossglockner.

Skupino, ki je štela 27 gornikov, je na zahtevni visokogorski turi vodilo sedem gorskih vodnikov, z Zvonkom Požgajem na čelu. Posebni avtobus nas je odpeljal mimo Kalsa do parkirišča pri Lucknerhaus na višini 1900 m. Enodnevni pohod, ki smo ga začeli ob pol petih zjutraj je trajal od vzpona do povratka dobrih 14 ur. Vreme nam je bilo, kljub napovedi popoldanskega dežja, naklonjeno. Šest navez se je povzpelo na vrh po običajni poti mimo Studlhutte čez Adlersruhe in Mali Groszglockner. Sedma skupina, v kateri smo bili predsednik PD PT Ljubljana Stane Tomšič ter Igor Golčman in Martin Škoberne iz PD PTT Celje, je pod vodstvom Zvonka Požgaja splezala na vrh po zelo zahtevnem severozahodnem grebenu Studlgratt. Ob 13. uri se je večina navez sestala na vrhu. Zaradi zahtevnosti, velike višinske razlike in redkega zraka, jih je nekaj med potjo omagalo. Tura je bila obenem namenjena predhodnemu preizkusu tistih, ki so se naslednji vikend od 19. do 20. julija odločili povzpeti še na najvišji vrh Centralnih alp, 4808 metrov visoki Mont Blanc.

Grossglockner s svojimi 3800 metri je sam po sebi zelo privlačen cilj tako za Avstrijce, kot tudi za ostale gornike. Ledeniki, velika višina in vrh v večnem snegu predstavljajo za marsikaterega planinca prvi stik z alpinizmom. Nam Slovencem je še bolj domač, saj se gora dviga nad območjem nekdanjega slovenskega etničnega prostora, zaradi česar ga imenujemo tudi Veliki Klek.

Prejšnja leta so kar nekam zamrle organizirane odprave članov društva v visokogorje. Članstvo se je postaralo, tisti bolj zagnani pa so si iskali tovariše za zahtevnejše gorske podvige drugje. Društveni izleti so segali bolj v nizko in sredogorje. Leta 2001 je prišlo do nekaterih sprememb v upravnem odboru, sam sem postal predsednik društva, Izletniški odsek pa je prevzel Matjaž Pirš. Tudi nekaj drugih članov upravnega odbora, predvsem pa planinskih vodnikov, se je strinjalo z nama, da je treba popestriti program izletov in popeljati člane tudi malo višje, a za to so bile potrebne predhodne priprave. Tako smo tistega leta ostali bolj pri že sprejetem starem programu izletov, začeli

pa smo pripravljati nov koncept za leto 2002. Zavedali smo se, da morajo člani imeti za zahtevnejše izlete več planinskega znanja, zato smo najprej vključili v program zimski in letni tečaj varne hoje v gorah. Tečajniki naj bi predstavljali jedro udeležencev zahtevnejših gorskih tur, kasneje bi zraven pritegnili še druge člane. Tako se je vse skupaj začelo, rezultati pa so se pokazali šele leto kasneje. Ni lahko čez noč prevzgojiti planince iz izletnikov v gorske pohodnike, jim dopovedati, da je treba na zahtevnih zavarovanih poteh uporabljati čelado in samovarovalni komplet, na alpinističnih turah pa še cepin, dereze in vrv. Vendarle je iz zametkov nastala lepa skupinica članov, ki se več ne obotavljajo vstopiti v "ferratto" in pri tem uporabljati varovalno opremo. Nabavili smo tudi nekaj opreme, ki si jo je možno sposoditi ob prijavi na izlet. Že leta 2001 smo se podali malo višje, ko smo se odpravili na planinsko potepanje po zahodni Turčiji. Povzpeli smo se na 3917 m visoki ugasli vulkan Erciyes v Kapadokiji, ki pa je bil konec septembra brez snega. Leta 2002 se nas je nekaj odpravilo v vzhodno Turčijo na zasneženi Kačkar 3937 m in Ararat 5153 m. Razpisani izleti, ki so zahtevali varovalno opremo pa so ostali brez prijav. Odprlo se je leta 2003, ko smo, zaradi praznovanja 50 letnice društva, pripravili še bolj bogat program izletov z zelo ambicioznimi načrti, ki so segali vse višje - Grossglockner 3797 m, Mont Blanc 4808 m, Elbrus 5643 m.

Vzpon na Grossglockner smo pravzaprav uvrstili v program kot obvezno preizkusno turo za tiste kandidate, ki bi se želeli povzpeti na Mont Blanc. Program izleta smo ponudili tudi ostalim društvom in tako se je nabrala lepa skupina 27 udeležencev. Varnosti izvedbe izleta nismo prepustili naključju, saj se vodstvo društva dobro zaveda odgovornosti in se ne spušča v nevarne avanture. Strokovno vodstvo je prevzel gorski vodnik Zvonko Požgaj s šestimi pomočniki. Zvoneta so nekateri člani že poznali s tečajev varne hoje.

Posebni avtobus nas je v soboto nekaj po polnoči odpeljal do izhodišča na višini 1900 m. Tu smo se še v temi razdelili v skupine, naložili težke nahrbtnike na rame in se odpravili po široki stezi proti koči Studlhutte.

Pri koči na višini 2800 metrov, se je šest navez odpravilo desno čez ledenik na Adlersruhe in od tam po normalnem pristopu čez Mali Grossglockner na vrh. V sedmi navezi, ki jo je vodil Zvonko, pa sta bila poleg mene še Igor in Martin. Mahnili smo jo naravnost navzgor proti severozahodnemu grebenu, imenovanemu Studlgratt, po katerem je speljana zelo zahtevna plezalna smer na vrh. Na začetku smo hitro napredovali po strmem snežišču, dokler se nismo znašli pod razdrapanim pobočjem grebena. Tu jo

je Zvone ubral kar naravnost med skalnate sklade in police, mi trije pa za njim, čeprav v začetku nismo prav vedeli kako naj se splazimo čez marsikatero oviro. A zaradi popkovine s katero smo bili navezani na Zvoneta nismo imeli kam drugam kot po njegovi sledi. Tu se začne šesturno zviranje med balvani in policami. Če smo med hojo proti koči še čutili težo nahrbtnikov, je zdaj nekam izginila, saj ni časa misliti na njo. Na enem mestu se Igor potegne za menoj na visoko polico a mu pri tem več deset kilogramov težka skala zdrsne na prsi. Omahne nazaj, a ga varovalna vrv zadrži, skala pa se raztrešči daleč spodaj. Kot, da ni bilo nič nadaljujemo dobrih osemsto višinskih metrov navzgor po policah, kaminih in balvanih, se plazimo pod previsi in plezamo čez visoke pragove. Na enem mestu je na videz nemogoče splezati čez tri metre visok prag. Na vrhu je sicer zabiti klin, a kako ga doseči? Zvone se znajde tako, da čezenj vrže meter dolgo zanko. Ni prav lahko z desnim čevljem loviti zanko visoko v zraku, medtem, ko stojiš na prstih leve noge, a vendar smo kmalu vsi štirje čez. Tu pa se pokaže še večji problem in tako dalje proti vrhu, ki je videti neskončno daleč v oblakih. Zahtevnost plezanja v grebenu je označena z II. do III. stopnjo težavnosti. Seveda je tudi veliko težjih odsekov, ki jim ostrino omili tu pa tam zabiti klin ali obroč za varovanje. Po dobrih šestih urah se točno ob 13. uri na vrhu srečamo z ostalimi navezami. Pogled v preplezano globino je veličasten. Kar ne moremo verjeti, da smo prišli tu gor. Martin izjavi: "če bi vedel, da bo tako hudo, se ne bi nikdar odločil za to turo, a sedaj mi ni žal".

Sestopili smo z ostalimi navezami med izogibanjem tistim, ki so šele prihajali na vrh. Pod malim Grossglocknerjem smo se navezani na 60 metrov dolgo vrv spustili po zaledeneli strmini in že smo bili pri koči na Adlersruhe. Čaj in krajši počitek, nato pa navzdol. Na ledeniku smo brodili po razmočenem snegu in hudourniških potokih, se spustili mimo slapov do široke steze in kmalu smo po njej prišli do avtobusa. Za nami je bila 14 urna naporna, a uspešna tura. V avtobusu smo se med dremežem v mislih že vzpenjali k drugemu, še višjemu cilju Mont Blancu.

Stane Tomšič

